

NAPOVED INTEGRALNE SERIJE:

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja

V čedalje večji meri se soočamo z mnogoterimi, raznolikimi izzivi – od svetovnih do evropskih, slovenskih, lokalnih; od podnebnih sprememb do ekonomskih problemov.

Zato je nujen drugačen pogled na svet okrog nas, nov način razmišljanja in delovanja, preseganje kalupov...

Celosten pogled, ki nam bo pomagal, da elemente, ki jih že imamo, vidimo v novi luči, na drugačen in celosten način povežemo, prepletemo, stkemo – PAMETNO INTEGRIRAMO.

Drobce rešitev, ki bodo dobre za vse, imamo pred seboj, živimo z njimi – tu, v Sloveniji in Evropi.

Ker »nič ni tako praktično kot dobra teorija« (Lewin), predstavljamo NAČELA, po katerih je mogoče oblikovati nov, celosten konceptualen okvir; pravzaprav lahko vodijo do različnih teorij.

In ta načela nas lahko pripeljejo do TEORIJE INTEGRALNEGA RAZVOJA avtorjev Ronnieja Lessema in Alexandra Schiefferja.

Praktični primeri njene uporabe z odličnimi praksami (večina iz Slovenije) in novi integralni koncepti bodo sestavljali večino od 100 nadaljevanj v seriji »S pametno integracijo do trajnostnega razvoja«. Objavljali jih bomo v naslednjih nekaj mesecih, praviloma vsak dan od ponedeljka do petka. S pomembnim sporočilom, da je nujno pametno povezati številna prizadevanja in potenciale za trajnostni razvoj v okviru EU.

Med drugim smo pristop integralnih svetov uporabili pri snovanju novega, trajnostnega modela razvoja za našo državo - poimenovali smo ga Integralna zelena Slovenija. Predstavili smo ga v knjigi Integral Green Slovenia (Routledge, 2016), ki smo jo uredili dr. Darja Piciga, prof. Alexander Schieffer in prof. Ronnie Lessem, napisalo pa poleg nas še 42 slovenskih avtorjev. Z Integralno serijo se odzivamo na številne pobude, da bi imeli čimveč gradiv o Integralni zeleni Sloveniji tudi v domačem jeziku.

In integralna zelena pot lahko prispeva tudi k prihodnosti Evrope.

O vsem tem nas bo v prihodnjih mesecih pisalo več deset avtorjev knjige in drugih integralnih mislecev.

Vse to prvič celostno v slovenskem jeziku in edinstveno v svetovnem merilu.

Prijazno vabljeni k prebiranju, razmišljanju in ustvarjalni uporabi!

Dr. Darja Piciga

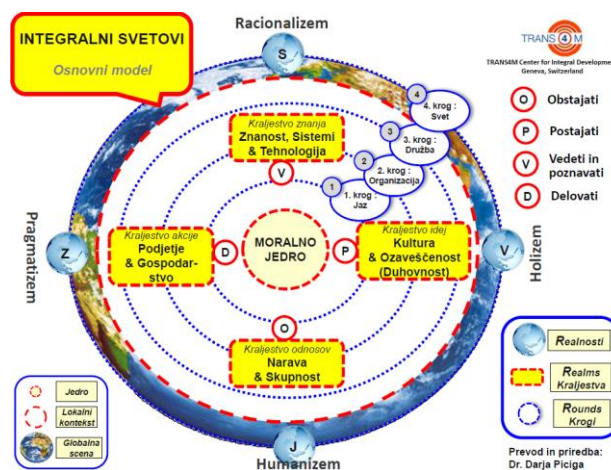
ČETRTI TEDEN

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja – 17. nadaljevanje

20. 2. 2018

17. Trajnosten razvoj Solčavskega: razlaga z integralnim modelom

V zadnjih dveh prispevkih¹ Integralne serije smo povzeli osem načel za snovanje trajnostih poti soočanja z izzivi današnjega časa ter predstavili osnove novega pristopa integralnih svetov: namesto izbiranja med nasprotujočimi si perspektivami povezujemo in uravnotežujemo štiri »svetove« (sfere – od narave in skupnosti) do podjetništva in ekonomije) in vrednotno jedro ter vključujemo različne poglede na svet (od humanističnega do pragmatičnega). Ta teoretični model je uporaben za različne ravni, od individualne do globalne.

¹ 15. in 16. nadaljevanje.

[15. nadaljevanje](#) smo zaključili z razlago, kako se dinamično ravnotežje med štirimi svetovi in moralnim jedrom odraža na ravni posameznika. Z analizo osebnostnih lastnosti in dinamike socialnih inovatorjev, ki so skupaj s svojimi timi ustvarili odlične prakse trajnostnega razvoja, se v Integralni seriji praviloma ne ukvarjamo. Se pa zavedamo pomena osebnostnega razvoja. Kot poudarjata Lessem in Schieffer: »Sami morate **postati** tisto, kar želite prinesiti na svet.«² Kot ugotavljata v knjigi [Integral Development](#)³: »Hiperaktivnost in splošna navada "misliti veliko" od zunaj nas odpelje stran od prve prave naloge razvojnika: razviti samega sebe. Nove teorije o razvoju in nove politike ne bodo pomagale, če naše kolektivno razumevanja tega »kdo smo mi« ostane nespremenjeno. ... Nič se ne more v temeljih spremeniti od zunaj, če najprej ni v temeljih spremenjeno od znotraj.«

Z najboljšimi željami za integralni trajnostni razvoj vsakega od nas ponovno nadaljujemo s študijami primerov. Ob tem še pojasnilo, zakaj so nam dobre prakse tako pomembne. Po eni strani nam omogočajo, da bolj preprosto in konkretno, tako kot blizu večini, predstavimo osnovne premise abstraktnega teoretičnega modela. Poleg tega smo pri pobudi za Integralno zeleno Slovenijo že v prvih letih našega delovanja ugotovili, da socialni inovatorji, ki praktično delujejo za trajnostni razvoj, v veliki meri že uporabljajo povezovalni in celostni pristop z vsemi ali večino elementov integralnega modela, ne da bi to tudi eksplicitno izrazili.

Med prvimi slovenskimi socialnimi inovatorji, ki so v praksi začeli uporabljati konceptualni okvir integralnih svetov, najdemo Marka Slapnika s Solčavskega. Zanimivo zgodbo o trajnostnem razvoju tega območja, ki ga je soustvarjal, nam je povedal že v [9. nadaljevanju](#) Integralne serije⁴. Prisluhnilo mu še enkrat!

Dr. Darja Piciga

Ključne sestavine trajnostnega pristopa Solčavskega smo razvrstili glede na pet osnovnih elementov konceptualnega okvira integralnih svetov in prikazali na spodnji sliki. Pri vsakem osnovnem elementu smo zapisali, katere so ključne teme in kaj je bilo že narejeno. Ko smo načrtovali nadaljnji razvoj naše destinacije, pa smo pri vsakem elementu predvideli, kaj bi bilo potrebno še storiti.

1 - Intrinzična motivacija - MORALNO JEDRO:

A. Ključne teme:

Spoštovanje narave in dediščine naših prednikov, pa tudi interes in motivacija za dobrobit skupnosti, za njen razvoj in kakovost življenja.

B. Že doseženo:

Povezovanje domačinov (podjetja, društva, študijski krožki ...) in povezovanje ponudnikov turističnih storitev (integralni turistični programi ...).

2 - Kraljestvo odnosov - NARAVA IN SKUPNOST:

A. Ključne teme:

Skozi stoletja so odnosi med ljudmi in naravo temeljili na naravnih virih, ki so se trajnostno uporabljali v tradicionalnih dejavnostih domačinov, v zadnjem času tudi v turizmu. Zaščita narave in dediščine, prenos znanja in sprejemanje različnosti so temelji za prihodnost trajnih skupnosti.

B. Že doseženo:

Zaščitena naravna območja in poudarjanje pomena narave v naravnih parkih in na kmetijah. Interpretacija narave v turističnih programih.

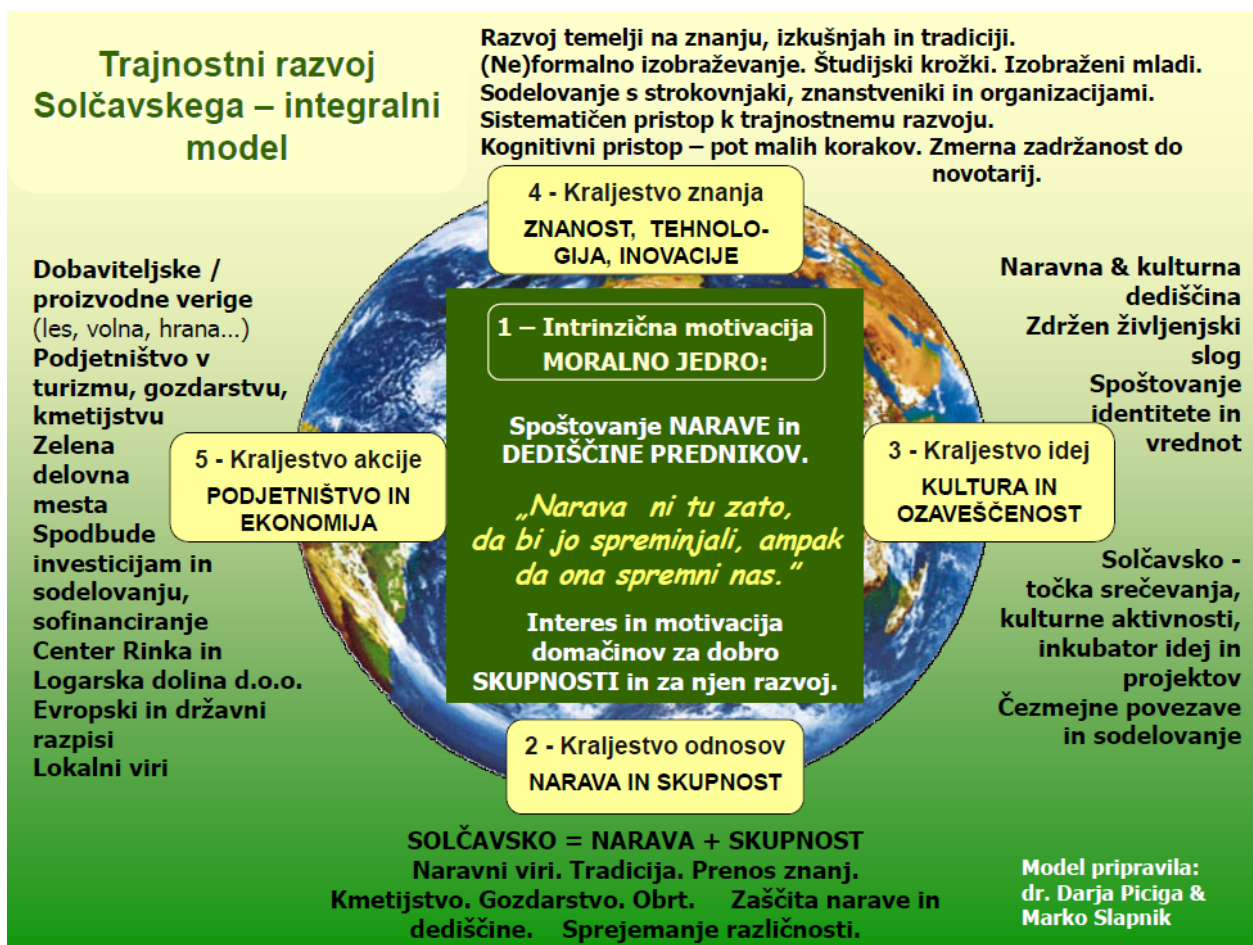
---

² Znani Gandhijev izrek »Bodi sprememba, ki jo želiš videti v svetu.« sta Lessem in Schieffer upoštevala tudi pri oblikovanju doktorskega programa integralnega razvoja – več o tem na <http://www.trans-4-m.com/care-4-society-apply-groundbreaking-phd-program-integral-development/>.

³ Schieffer, A., and Lessem, R. *Integral Development: Realising the Transformative Potential in Individuals, Organisations and Societies*. Farnham: Gower, 2014, str. 12.

⁴ Podrobneje je zgodba opisana v 5. poglavju knjige [Integral Green Slovenia](#), pred tem pa v knjigi [Integral Renewal](#) (str. 421 – 444), ki je izšla leta 2015.

Poudarjanje pomena tradicije in identitete na različnih dogodkih in praznovanjih, etno-animacijskih aktivnostih, tematskih večerih, Festivalu ovčje volne Bicka, ...

3 - Kraljestvo idej - KULTURA IN OZAVEŠČENOST:

A. Ključne teme:

Sobivanje kulturne dediščine in narave usmerja in daje razvojno naravnost za prihodnost: zdržen življenjski slog ter spoštovanje identitete in vrednot.

B. Že doseženo:

V preteklosti se je Solčavsko odlikovalo po ohranjanju kulturne dediščine in po svoji identiteti, poleg tega še kot inkubator projektov ter regionalnih in mednarodnih povezav.

4 - Kraljestvo znanja - ZNANOST, TEHNOLOGIJA, INOVACIJE:

A. Ključne teme:

Razvoj temelji na znanju, izkušnjah, tradiciji in ustvarjalnosti domačinov.

B. Že doseženo:

Spodbujanje (ne)formalnega izobraževanja in razvoja spretnosti – ustvarjalni domačini, sodelovanje strokovnjakov in organizacij. Sistematičen pristop k trajnostnemu razvoju Solčavskega od leta 1992. Kognitivni pristop – pot malih korakov; domačini so bili tradicionalno zadržani do novotarij, novega znanja in inovacij.

5 - Kraljestvo akcije – PODJETNIŠTVO IN EKONOMIJA:

A. Ključne teme:

Temelji podjetništva so tradicionalne dejavnosti in dobaviteljske verige (les, volna, kulinarika ...). To se odraža v turizmu, lesni dejavnosti in kmetijstvu.

B. Že doseženo:

Spodbujanje razvoja zelenih delovnih mest (npr. projekt Mladi veter).
Spodbujanje investicij podjetniškega sodelovanja lokalnih deležnikov s pomočjo evropskega in nacionalnega financiranja in skladov, pa tudi lokalnih virov.

Spodbude predstavljajo tudi razni natečaji. Tako je Solčavsko leta 2009 med prvimi v Sloveniji prejelo naziv Evropska destinacija odličnosti (EDEN)⁵ za turizem v varovanih območjih.

Marko Slapnik

Danes smo si ogledali, kako je možno pomembne elemente v trajnostnem razvoju Logarske doline in Solčavskega povezati z modelom integralnih svetov. Jutri pa bomo skušali integralno razvrstiti in povezati v model ključne prvine trajnostnega podjetništva.

Dr. Darja Piciga

---

⁵ <https://www.slovenia.info/sl/potovalni-nactr/publikacija/eden-solcavsko-251>.